

Şahyryň ölümi

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 22 январа, 2025
Şahyryň ölümi ŞAHYRYŇ ÖLÜMI

*Patyşam, ar almak pursaty geldi!
Almaly ganhordan şahyryň hunun.
Jellatlara sapak bolsun, ber temmi,
Ulan, güýje giriz ähli kanunyň.
Seniň hökmüň seni götersin beýge,
Aýagyňa baş goýýan adyllyk eýle.*

Heläk boldy şahyr! – ar alyp bilmän –
Ýanalmadan, töhmetlerden dyndy ol.
Ol pidasy boldy gurşunly gülläň,
Ýöne uly buýsanç bilen syndy ol.

Çekip-çydamady şahyryň kalby
Ownuk gybatlaryn barly gatlagyň.
Olaň garşysyna täk özi galdy,
Öldürlip, gazandy öz rahatlygyn.

Öldürildi!.. Peýdasy ýok aglanyň.
Nämä gerek gury öwgi hem delil.
Çäre barmy ýazgydyna Allanyň,
Etjek işin edip dynansoň Jelil?!

Garşysyna gybat, şyltak üýşürip,
Ylhamyny horlap kowalap ýören
Kimdi onuň ýüregini çişirip,
Kalbyndaky sönjek ody ölçeren?

Ine, indem, gülüň, diýenňiz boldy!
Soňky günler hesret geçensoň çenden,
Ajap geniý, ýagty şamçyrag söndi.
Baky soldy dabaraly ter çemen.

Ok atanda ganly eli sarsmandyr

Giň göwrümlü, sowukganly jelladyň.
Hatda onuň boş ýüregi ersmändir.
Nätjek, indi peýdasy ýok perýadyň.

Haýran galaýmaly!.. Uzak ülkeden
Gaçyp gelen ýüzläp gaçgagyň biri,
Takdyrdan biidin bagt gözläp gelen –
Abraýyň, şöhratyň, çiniň ýesiri,
Şöhrat-şanymyza seňrigin ýygryp,
Däplermize göwni ýetmän ýylgyryp,
Bize ýigrenjini saklap gursakda
Hem äsgermän gaýry ýurduň dilini,
Ol bilenem däldir, ganly pursatda,
Kime, nämä ýaraga çeneýänini!..

Aw bolup köre-kör gabanjaňlyga,
Öldi şahyr. Zemin gysdy gujagna.
Gurban boldy ol mertlerçe söweşip.
Ajaýyp güýç bilen sarp edip zehin,
Öz wasp eden şol aýdymçysy kimin.

Rahat günden, dostlardan aýra düşdi nämüçin,
Ýaş başyndan akylllydy, huşy göçdi nämüçin,
Ol nämüçin düşdükä arasyna barlylaň,
Erkinlige göripleň, çyn höwesden arlylaň.
Ol nämüçin el berdi töhmetçi zalımlara,
Ýa-da boş sözler bilen ýalan şelaýynlara?

Başyndan öňki täjin aýryp, oňa bakdylar,
Deregne, lawr бүрәп, tikenli sim dakdylar.
Täjiň pynhan tikenini sümdi onuň serinden,
Şöhratly baş horlandy iňňeleň zäherinden.

Iň sonky deminde-de, şol hasratly pursatda,
Awuly töhmetleri, hiläni-aly duýdy.
Nadanlaň aldawyndan, dyňzap duran gursakda
Haýyp boldy duşmandan ar almagyň umydy.

Ajaýyp aýdymlaň owazy diňdi.

Ýok, olar gaýtadan ýañlanmaz ömür.
Dar hem garaňky jaý mekany indi
Hem onuň agzynda aýrylmaz möhür.

A siz, nejislikde ýaka tanadan –
Niçe azap berip, horlap gullary,
Taýpalaň bagtyny baglap, agladan
Atalaň ýalýagsy pis ogullary,
Tagt ýanynyň açgöz boş mähellesi –
ERKINLIK hem GENIÝ, ŞÖHRAT ýagysy!
Bukulýaňyz kanun perdesine siz,
Siziň üçin sud hem hakykat dilsiz!..

Ýöne öňde Taňryň sudy bar, Alla
Bolan zatlaň bary owal aýandyr.
O ýerde haýr etmez kümüşdir tylla,
Orramsylar size sud garaşýandyr!

Peýda bolmaz urnup, ylganňyz bilen,
Başa jemläp haýynlygyň höwesin.
Dolmarsyňyz hapa ganyňyz bilen,
Päk şahyryň al ganynyň öwezini.

Mihail LERMONTOW.

Terjime eden: Atamyrat ATABAÝEW. Goşgular